

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000
Letna inozemstvo . . . » 18.000
Letna inozemstvo, USA dol. . . 25
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 10 (1593)

Gorica - četrtek 6. marca 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Naš odnos do trpečih v postnem času

Hitri tempo življenja, navezanost na dobrine tega sveta, hlastanje, sebičnost, iskane pustolovščine, lastne skrbi in še kaj so vzroki, da množica bolnikov, invalidov in ostarelih med nami životari v osamljenosti in pomanjkanju.

Postni čas je čas notranje prenovne, da bi se v srcih odprli in približali trpečim ter osamljenim bratom in sestram. Z njimi se moramo povezati v živo občestvo, da bomo res eno v Kristusu.

Najprej se potrudimo, da bomo sprejeli bližnjega takšnega, kot je, pa naj je star ali mlad, zdrav ali invalid. Bog gleda na to, kako ravnamo s človekom, koliko se naša vera preljuje v sproščena dejanja dobrote, prijateljstva in dejavne ljubezni do bližnjega.

OSAMLJENI

Poiščimo pot k bližnjim, ki samevajo med štirimi stenami in so hvaležni za vsako izkazano pozornost. Približajmo se jim preprosto in naravno, pa bomo sami postali bogatejši. Kristus je hodil okrog, da bi našel vse: zapuščene, oropane, lačne, hrome.

INVALIDI

Mnogo dobrega jim lahko izkažemo mi-mogrede, z majhnim opravičilo, pozornostjo, pismom, obiskom. Potrebna nam je iznajdljivost! Invalida peljimo kdaj k maši, na izlet, na obisk k prijatelju. Pokramlajmo z njim in mu potrpežljivo dajmo prilagoditve, da bo on prišel do besede. Prav s tem bi z mnogih src pregnali sledi razočaranja, ponižanja in samote. Stiska in muka se bo zanj spremenila v moč in vero za nadaljevanje poti.

OSTARELI

Pri odraslih spoštujemo njihovo onemoglost, minulo delo in izkušnje, da bomo v njih odkrili osebnost. Njihova duhovna podoba izpričuje dediščino njihovih življenjskih izkušenj in spoznanj. Tako nam posredujejo podobo svoje žive vere, upanja in ljubezni.

Nekaterim od njih domači že z obraza berejo njihove želje in potrebe, drugim dajejo jasno čutiti, da bi se jih najraje znebili. Seveda so kdaj nadležni in potožijo. Tudi nas čaka na starost podobna usoda. Če jih skušamo čim bolj razumevajoče spremljati, se toliko bolj pripravljamo na lastno starost. Morda bomo ob njih začutili, da na tihem molijo tudi za nas!

TRAJNO BOLNI

Včasih se jih družina sramuje in jih poriva v ozadje. Največkrat nihče ne skrbi za njihovo izobraževanje in vključitev v življenje. Starši so do bolnega otroka preveč »očetovski« in ga razvajajo. Zato mora družina ob takem bolniku sama najti pravo razvojno pot. Staršem in družini je treba pomagati v tej veliki duhovni krizi, vendar »ne z besedo in jezikom, ampak v dejanju in resnici«.

IZKORISCANJE BOLNIH IN OSTARELIH

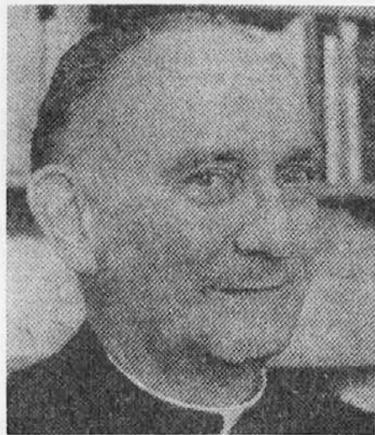
Le-ti potrebujejo srce, razumevanje, dobroto. Pod pritiskom časovne miselnosti, napredka in potrošništva pa večkrat doživljajo, kako hočejo zdravi iz njih iztisniti vse, kar še imajo: denar, zadnje življenjske moči... Tukaj je izzvana ljubezen in pravičnost do bližnjega! Kristjani se moramo v tem sprebrniti z vsem srcem v postnih dneh.

ODGOVORNOST CERKVE

Bolnikom, invalidom in ostarelim se mora posvečati vse farno občestvo, ne le duhovnik. Lepo delo čaka župnijske pastoralne svete, veroučne skupine, mladino. Trajna naloga so obiski in razne drobne usluge.

■ V Svici so imeli v nedeljo 2. marca referendum o vprašanju, ali naj pride do popolne ločitve med Cerkvijo in državo. Švicarji so se povečini izrekli, naj ostane sedanje stanje. Zavrgli so ločitev med Cerkvijo in državo.

Novi ljubljanski nadškof in metropolit

Novi ljubljanski nadškof dr. Alojzije Suštar

Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik je svojega naslednika predstavil vernikom z naslednjo okrožnico:

Sveti oče Janez Pavel II. je danes, 26. februarja, razglasil imenovanje novega ljubljanskega nadškofa in metropolita prelata dr. Alojzija Suštara.

Podpisani sem leta 1977 v skladu s koncilskimi priporočili predložil svetemu očetu prošnjo, naj me razreši službenih vezi z ljubljansko nadškofijo, ker sem dosegel starostno mejo 75 let. Sv. oče Pavel VI. mi je odgovoril, da mojemu odpoved sprejema, toda naj ostanem ljubljanski nadškof do imenovanja naslednika. Tako sem še dve leti in pol vodil nadškofijo. Sedaj po naročilu apostolskega pronuncijata vodim še nadškofijo kot apostolski upravitelj, dokler ne bo novi nadškof uradno po kan. 334, § 3 prevzel vodstvo nadškofije.

Novi nadškof se je rodil 14. novembra 1920 v vasi Grmada nad Trebnjem. Ker je takrat ta vas še pripadala župniji Dobrič, šele kasneje je bila prefarana v Trebnje, je bil krščen v Dobriču pri istem krstnem kamnu kakor naš svetniški kandidat Baraga. Ljudsko šolo je opravil v Trebnjem, nato so ga poslali v Zavod sv. Stanislava v Sentvidu, kjer je z odliko opravil gimnazijske študije. Maturiral je leta 1940 in še isto leto stopil v ljubljansko bogoslovje. Prvi letnik je študiral na ljubljanski teološki fakulteti. Že jeseni 1941 ga je škof Gregorij Rožman poslal v Rim v zavod Germanik. Tam je dovršil filozofske študije z licenciatom in teološkim doktoratom. Za duhov-

nika je bil posvečen v Rimu 27. oktobra 1946.

Leta 1949, ko je končal študije v Rimu, je nevarno zbolel za pljučno boleznijo. Dobrotniki so mu pomagali, da je prišel na zdravljenje v Svico. Po hudih operacijah so mu komaj rešili življenje. Nato je ostal v Svici, kjer mu je škof iz Chura najprej dal kaplansko mesto v St. Moritzu. Po dveh letih so ga povabili za profesorja filozofije in verouka na gimnaziji v Schwyzu. Tu je bil tudi spiritualni dijakov. Po dvanajstih letih so ga povabili v Chur za profesorja moralne teologije v semenišču. Tam je bil tudi tri leta rektor semenišča in še kasneje rektor novoustanovljene Visoke bogoslovne šole. Leta 1968 ga je škof Vonderach imenoval za škofovega vikarja. V tem času je opravljal še mnogo pomembnih služb v švicarski Cerkvi: bil je tiskovni referent škofovske konference, zelo aktivno in predsedujoče je posegal v švicarske sinode, veliko je predaval na teoloških tečajih za laike ne samo v Svici, ampak tudi v Nemčiji, Avstriji, Franciji in Italiji. Precej časa je bil tudi predsednik odbora in pa stalni sodelavec pri izdajanju cerkvenega lista Kirchenszeitung. Pet let (1971-76) je opravljal odgovorno službo tajnika Sveta evropskih škofovskih konferenc (CCEE). Ves čas je tudi veliko pisal, predvsem iz področja moralne teologije in ascetike. V Svici so ga pritegnili tudi v komisijo za revizijo kazenskega zakonika itd.

V Svici je novi nadškof preživel 27 let. Večkrat si je vmes želel, da bi se vrnil domov. Švicarji ga kar niso pustili. Škof iz Chura si je izprosil, da bi bil dr. Suštar inkardiniran v njegovo škofijo. Leta 1976 pa smo ga začeli vabiti domov. Odločil se je in prišel prve dni januarja 1977. V teh treh letih je kot izredni birmovalec prepoštoval velik del naše nadškofije, spoznal se je z našimi problemi, veliko je predaval po tečajih tako doma kot zunaj domovine, pisal mnoge koristne članke v Družino, Mladiko, Bogoslovni vestnik in drugod. Vodil je lani duhovne vaje za duhovnike. Veliko je delal pri komisiji za koordinacijo verskega tiska, pri pastoralnem svetu, pri komisiji za župnijske pastoralne svete in drugod.

Skratka lahko rečem, da so ga

v teh treh letih dobro spoznali naši duhovniki in verniki. Zato se njegovega imenovanja za nadškofa z duhovniki in verniki ljubljanske nadškofije veselim tudi jaz in mu z vami skupaj želim obilje božjega blagoslova pri njegovi odgovorni nadpastirski službi.

*Nadškof Jožef Pogačnik
apostolski upravitelj*

Čestitke goriškega nadškofa

Med prvimi je novemu ljubljanskemu nadškofu čestital goriški nadškof. Takole pravi:

Goriška Cerkev, zlasti njeno slovensko občestvo, se pridružuje veselju ljubljanske Cerkve. K imenovanju prisrčno čestita, želeč vam polnost božjega blagoslova.

PETER COCOLIN, nadškof

Predsednik Pertini v Apuliji

Predsednik italijanske republike Pertini se je štiri dni mudil v Apuliji, kjer je obiskal vrsto krajev in se sestal s predstavniki ondotoega prebivalstva.

Najprej se je ustavil v Foggii, kjer je odkril spominsko ploščo padlim v odporu, v kraju Biscegljo pa kip antifašista Calaceju. Svojo pot je nato nadaljeval v Bari. Tam je v bližnjem mestecu Turi obiskal jetnišnico, kjer je bil zaprt leta 1931 kot socialist in antifašist. V isti kaznišnici je bil tedaj zaprt komunist Gramsci. Pertini je stopil v njegovo celico in ostal v njej sam nekaj minut. Pri tem se je raznežil do solz.

Na sedežu občine v Turiju, kjer so mu podelili častno meščanstvo, je nato govoril polno uro, čeprav tega govora protokol ni predvideval. Obudil je spomine na Gramscija, omenil Apulijo, ki se je spominja kot »dežele zaporov«, pa jo sedaj spoznava kot deželo, ki si želi življenja in dela. Spomnil se je Alda Mora, sina Apulije, ki »je tako v svoji stranki kot v državi pustil za seboj praznino, katere do sedaj nikomur ni uspelo napolniti«. Govoril je tudi o nedavno umorjenem prof. Bacheletu. »Bil je mehak človek, neposreden moj sodelavec.« Ponovno je podčrtal potrebo novega odpora proti terorizmu.

V Tarantu kot v Brindisiju njegove besede niso bile nič manj krepke. Pred obratom Italsider v Tarantu in Montedison v Brindisiju je zbranim delavcem ponovil, da je treba »brani demokratične svobode in republiko, ki je osnovana na delu in ne na privilegijih...«

Glade terorizma pa je še dejal: »Terorizem ne sme v tovarne. In če je kdo od teroristov v njih, ga je treba nagnati predvsem zato, ker je sovražnik italijanskega delavskega razreda. Ostanite, dragi delavci, združeni, tesno združeni, borite se za svoje zahteve na področju, ki vam ga daje svoboda in omogoča ustanove, ne nasedajte pa nikoli tistim, ki se poslužujejo nasilja in terorističnih dejanj. Ti ljudje so vaši sovražniki, ker so sovražniki demokracije.«

■ Italijanska poslanska zbornica in senat sta na mesto umorjenega prof. Bacheleta odobrila imenovanje prof. Maria Petroncellija za podpredsednika višjega sodnega sveta. Prejel je 646 glasov, medtem ko je odv. Mario Boneschi zbral 16 glasov. Belih glasovnic je bilo 75, razpršenih pa 5. Petroncelli poučuje na neapeljskem vseučilišču cerkveno pravo.

Ob šestdesetletnici teološke fakultete v Ljubljani

Teološko izobraževanje med Slovenci sega daleč nazaj, skoraj vse do začetka krščanstva v našem narodu. V 11. in 12. stoletju so v Sloveniji nastale številne opatije; menihi, glasniki klinijskega gibanja ali vezani na cvetočo šolo v St. Gallenu, pozneje na cistercijsko gibanje, so bili nosilci tedanje najvišje izobrazbe. Nedvomno so Slovenci bili deležni njihovega teološkega pouka.

Novoletje teološkemu študiju prinesli v 13. stoletju uboštveni redovi, predvsem dominikanci in minoriti, sami nosilci strmega vzpona teološke znanosti. Visoko stanje teologije na Slovenskem v srednjem veku so močno zavrla turški vpadi.

Velikega pomena za teološko izobraževanje so bile župnijske šole po mestih. Nekateri od njih (Ljubljana, Ribnica, Kranj) so dale duhovniškim kandidatom vso potrebno izobrazbo. Nastale so tudi nove redovne šole. Franciskani so od leta 1593 imeli svoj lastni bogoslovni študij. Leta 1597 se je v Ljubljani začel pouk na jezuitski gimnaziji; od tod so številni dijaki šli v teološke šole drugih redov.

Škof Hren je 1605 obnovil Collegium Marianum v Gornjem Gradu, le nekaj let kasneje so začeli s svojim teološkim študijem kapucini, ki so od 1608 imeli samostan v Ljubljani. Na jezuitski šoli se leta 1619 omenja prvi profesor moralne teologije, od 1633 sta že dva predavatelja poučevala isto stroko. Tega leta so imeli tudi prvo javno disputacijo o teoloških tezah. Od 1708 so ohranjene številne tiskane teze za slovesne šolske disputacije in obrambe in sicer za različne bogoslovne šole. Ljubljana je torej v tem času že imela po tedanjem pojmovanju popolne visoke študije, vendar te šole še niso dobile položaja univerze.

Do velikih sprememb je prišlo v zadnjih desetletjih 18. stoletja. 1773 so po ukinitvi jezuitskega reda prenesli pouk teologije v semenišče. Z odlokom Jožefa II. 1783 so

prenehale vse teološke šole; vsi škofijski in redovni bogoslovci so študirali v »generalnem semenišču« v Gradcu. V času Ilirskih provinc (1809-1813) so v Ljubljani delovale Centralne šole, pozneje preimenovane v Akademijo, ki so imele značaj prave univerze. Teologi so bili med študenti najštevilnejši. Po odhodu Francozov je avstrijska oblast obnovila teološki študij na liceju. Leta 1851 je škofija sama prevzela ureditev teološkega študija.

Po prenosu lavantinskega škofijskega sedeža iz St. Andraža v Maribor 1859 je tudi tu začela delovati bogoslovna šola; 1898 je začela izdajati prvo slovensko teološko revijo »Voditelj v bogoslovnih vedah«.

V Ljubljani je leta 1919 bila ustanovljena univerza s teološko, pravno, filozofsko, tehnično in medicinsko fakulteto. Teološka je dobila prostore v Alojzijevešču. Dve leti kasneje je začela izdajati svojo revijo »Bogoslavni vestnik«, ki je izhajal do 1944 in spet od 1965 dalje. Leta 1952 je teološka fakulteta nehala biti državna ustanova in je odslej samostojna cerkvena fakulteta. Od 1968 deluje v Mariboru posebni oddelek fakultete, kjer študirajo študentje zadnjih treh letnikov. Odkar fakulteta obstaja, je bilo v Ljubljani promoviranih nad 80 doktorjev teologije. V študijskem letu 1979/80 je na fakulteti vpisanih 154 slušateljev.

V ponedeljek 10. marca bo v Ljubljani slovesno praznovanje 60-letnice teološke fakultete. Ob 9. uri bo pronuncij Michele Cecchini vodil v ljubljanski stolnici somiševanje s slovenskimi škofi, ob 10.30 pa bo v veliki avli teološke fakultete slavnostna akademija. Dekan teološke fakultete dr. Stefan Steiner bo imel pozdravni govor »Luč koncila fakulteti na pot«, dr. Vekoslav Grmič pa bo imel slavnostno predavanje »Teologija v službi človeka in naših 60 let«. Sledile bodo promocije, podelitev diplom in Tomaževih nagrad za diplomске naloge.

Kardinal Stepinac ni pozabljen

V zagrebški stolnici so se 10. februarja svečano spomnili 20-letnice smrti kardinala Alojzija Stepinca. Zadušnico je opravil zagrebški nadškof Franjo Kuharić skupaj z redovnimi provinciali, kanoniki, župniki in številno duhovščino. Prostorna stolnica pa je bila naravnost natlačena, tolika je bila udeležba vernikov, ki niso pozabili velikega in junaškega pričevalca vere.

V pridigi je nadškof Kuharić orisal življenje pokojnega kardinala. Omenil je težki medvojni čas in poudaril, da je Alojzije Stepinac živel v izredno občutljivi in tragični zgodovinski dobi. Nad svet je padla strašna noč doslej najhujše uničujoče vojne.

Hrvatski narod in Cerkev, kakor vsi drugi jugoslovanski narodi, niso bili izvzeti iz te krvave evropske in svetovne tragedije. Ideologije, programi, mržnje in navdušenje za nekaj, maščevanje za krivice in obtožbe zaradi zločinov, težnja po svobodi in strasti po osvajanju, laži in prevare, resnica in trpljenje, obup in nade, vse to se je prepletalo, spopadalo in zvijalo v

krvavih krčih krivičnega ubijanja.

V tistih časih je nadškof Stepinac sledil v svoji zavesti trojni luči: veri, upanju in ljubezni. Vedno je želel le dobro svojemu in vsakemu narodu in pomagal vsakemu človeku brez ozira na njegovo prepričanje, vero in narodnost.

Tiha in neprestana molitev na njegovem grobu za glavnim oltarjem v zagrebški stolnici ne preneha. Iz svežega cvetja in luči nad njegovim grobom diha ljubezen vseh tistih, ki odpuščajo. Taka je božja zapoved. Ljubezen kliče ljubezen. Zgodovina bo še imela čas, način in možnost, da v polni nepristranosti preuči vse dogodke, dejstva, okoliščine in vso dramatično in tragično napetost dobe, v kateri je deloval, govoril in trpel nadškof Alojzije Stepinac. Brez strahu za njegovo čast čaka hrvaški narod, vsi jugoslovanski narodi in vesoljna Cerkev to sodbo zgodovine.

V Rimu pa je opravil mašo zadušnico za pokojnim kardinalom Stepincem njegov nekdanji tajnik, sedaj kardinal Franjo Šeper. - hs

Duhovnik v službi liturgije in kateheze

(Zaključek pastirskega pisma tržaškega škofa za post 1980).

Ko sem govoril o katezezi zakramentov in sem omenil posamezne zakramente, nisem spregovoril o mašniškem posvečenju ali svetem redu, ker sem nameraval o tem govoriti bolj obširno. To bom sedaj storil ob zaključku pisma, da podčrtam pomen duhovnika za katehezo in liturgijo.

Kristus, ustanovitelj in glava Cerkve, je zagotovil obstoj vseh življenjskih interesov v svoji skupnosti po služabnikih, nositeljih svete oblasti, ki služijo svojim bratom. Po njegovi volji so njegovega posvečenja in poslanstva postali deležni najprej apostoli in nato še njihovi nasledniki - škofje; ta služba po njem podrejeno posredovana duhovnikom. Tako so duhovniki, ki so razkropljeni po vsem svetu in v vsaki posamezni cerkvi, deležni škofovega duhovništva, po njegovem naročilu in v edinosti z njim. Oni vodijo liturgična srečanja, jih sklicujejo, jim oznanjajo evangelij in v Kristusovem imenu posvečajo evharistijo, ki je vir življenja Cerkve.

Duhovniki varujejo in posredujejo zaklade odrešenja: resnico in milost. Vera vzklije po besedi večnega Boga, ki jo oznanja duhovnik in do katere imamo vsi pravico. Vsi zakramenti imajo svoj izvor v evharistiji in evharistijo imajo v svojih rokah duhovniki.

Duhovniki so in morajo biti živi stebri, ki vzdržujejo delo in skrb za posvečenja vsega božjega ljudstva. Ko oznanjajo božjo besedo, jo sami sprejemajo in po njej živijo. Ko mašujejo, se srečujejo s Kristusom in vodijo k njemu tudi druge. Ko se v dušnem pastirstvu z deli ljubezni posvečajo drugim, živijo z dobrim Pastirjem, ki daje življenje za svoje ovce, in z njim občutijo potrebo po reševanju duš. Zavedajo se, da po njihovih rokah blagoslovlja Kristus in po njihovi govorici razsvetljuje in podeljuje odpuščanje; po njihovih stopinjah se približuje bratom in jih spremlja. To je popolna povezava.

Duhovniki so stalni in nenadomestljivi ter po zakramentu usposobljeni pobudniki najvažnejše, najbolj stvarne in najznačilnejše cerkvene dejavnosti: so rojeni vzgojitelji verskega življenja, so verodostojni oznanjevalci odrešujoče besede, so posvečevalci vernikov.

Na njih sloni največja odgovornost za evangelij in božje kraljestvo. Ob njih se z ljubeznijo in spoštovanjem zbirajo verniki, da vsi po svojih močeh sodelujejo pri gradnji božjega kraljestva.

Dober nauk o zakramentu mašniškega posvečenja lahko vernikom v celoti pojasni globoke vrednote evangeljskega sporočila in cerkvene skrivnosti ter stvarnosti. Dušnopastirsko delo, opravljeno z duhovniki in pod njihovim vodstvom, vzgaja pravo cerkveno čutenje in to v resnici razodetja, v ljubezni edinosti in v gorečnosti pri apostolatu.

Pišem vam vse to v letu, ki ga je italijanska Cerkev posvetila semeniščem in duhovniškim poklicem. Mojo dušo neprestano muči skrb, kako bi preskrbel naši tržaški Cerkev svetih duhovnikov, ki bi ustrezali vsem našim dušnopastirskim potrebam. Želim, da bi vsi tržaški kristjani bolj iskreno cenili duhovništvo, se vse bolj zavedali pomena duhovniške službe in da bi se jim okrepila zavest, da je celotna skupnost dolžna skrbeti za rast in obstoj takih duhovniških poklicev.

Vsak naj sedaj resno premisli, kaj bo naredil, da bo božji klic za duhovniški stan našel velikodušen in iskren odziv. Molitev, žrtve, vzgojno delo, skupine za poklice, gorečnost za semenišče, darovi: vse to je potrebno, a najbolj je potrebna molitev. Veliko in stalno je treba moliti. Nobena stvar ni odveč, vse je še premalo, če hočemo priti do novih duhovniških poklicev.

Končujem s pozivom, ki ga polagam na vaše krščansko srce. Po priprošnji nebeske matere Marije, svetega Justa in vseh svetnikov prosim nebeskega Gospoda, naj nam kmalu podeli milost, da bo naše semenišče polno. Polno mladenčev, ki ljubijo Jezusa in so pripravljeno iti z njim do konca, kot oznanjevalci evangelija in služabniki Cerkve, in to z vsem srcem, za vse življenje in za ves čas.

Samo po tej poti bosta resnica in milost, ki ju posreduje kateheza in liturgija, oplojili našo Cerkev z novim življenjem za odrešenje vsakega človeka.

Misionarji se lahko vrnejo v Ugando

Ugandski ministrski predsednik Godfrey Binaisa je izjavil, da se smejo v Ugando vrniti vsi misionarji, ki jih je diktator Idi Amin izgnal iz države, pa tudi tisti, ki so se umaknili, da bi si rešili življenje. V mestu Gulu je z lepimi besedami ocenil delo misionarjev. Dejal je: »Misionarji v Ugandi niso samo oznanjevali božje besede, ampak so tudi ogromno naredili za njen napredek.«

OD TEDNA DO TEDNA

Med tkim. kulturno revolucijo na Kitajskem je bil pred 12 leti odstranjen tudi predsednik kitajske vlade Liu Shaoki. Sedem let po njegovi smrti mu je sedaj centralni komitee kitajske partije vrnil čast ali kot se to označuje ga »rehabilitiral«. V resoluciji je rečeno, da so bile obtožbe zoper njega, da »je odpadnik, izdajalec in krasta na kitajski družbi največja umišljena obtožba v zgodovini kitajske KP«. V resoluciji je še rečeno, da so Liu Shaokija rehabilitirali na samo zaradi njega osebno, temveč tudi zaradi tega, da bi se ta grenka šola nikdar več ne ponovila.

Zahodnonemški kancler Schmidt je izjavil, da se bo njegova država pridružila gospodarski blokadi Sovjetske zveze, če se sovjetske čete ne bodo umaknile iz Afganistana. Dejal je tudi, da ne bo Zahodna Nemčija pustila na cedilo ZDA glede bojkota olimpijskih iger v Moskvi, če do konca roka prijavi za omenjene igre ne bo sprememb v Afganistanu.

Usoda zajetih talcev na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu je še vedno negotova kljub temu, da se mudi tudi s pristankom ZDA v iranski prestolnici mednarodna komisija pravnih izvedencev Združenih narodov, ki uspešno opravlja svoje delo. Predsednik iranskega vrhovnega sodišča ajatolah Beheshti je namreč dejal, da bo o talcih odločil iranski parlament, ko bo enkrat izvoljen. To se pravi, da se za deva ne bo premaknila še vsaj deset tednov.

Do srditih bojov je prišlo v severnem Afganistanu, nedaleč od meje s Pakistanom, kjer je sovjetsko poveljstvo osredotočilo številne sile, med njimi 27 helikopterjev ter 120 oklopnih vozil. Pri tem so popolnoma porušili naselje Kot ter ubili kakih 80 afganistanskih gverilcev. Medtem ko Washington ponavlja kot predpogoj za medsebojno dogovarjanje umik sovjetskih čet iz Afganistana, pa v Moskvi pravijo, da se bodo umaknili iz te države tedaj, ko se bo prenehala »tuje vmešavanje«.

V afriški državi Rodezija, ki se bo po razglasitvi neodvisnosti imenovala Zimbabve, je med črnci (beli so že volili pred tremi tedni) odločno zmagal vodja gverilcev Robert Mugabe. Od 80 razpoložljivih mest jih je prejel kar 57. Joshua Nkomo, voditelj drugega krila patriotske fronte si je osvojil 20 poslanskih mest, bivši ministrski predsednik protestantski škof Muzorewa, ki vodi Združeni afriški nacionalni svet, pa komaj 3. Belci, ki jih vodi Ian Smith, imajo 20 poslancev. Vel. Britanija je precej zaskrbljena, saj je Mugabe zelo levičarsko usmerjen in obstaja nevarnost, da v nadaljnje dogajanje v državi poseže Sovjetska zveza.

Člani skrajno levičarskega gibanja »19. april« so v sredo 27. februarja zasedli dominikansko veleposlaništvo v kolumbijski prestolnici Bogotá ter zajeli 13 diplomatskih predstavnikov tujih držav, ki so se mudili v poslopu ob proslavi dominikanskega narodnega praznika. Med njimi je tudi papeški nuncij nadškof Angelo Acerbi. Gverilci zahtevajo, da kolumbijske oblasti izpustijo na svobodo 311 levičarskih zapornikov. Glasnik kolumbijske vlade je izjavil, da se Kolumbija zavzema za miroljubno rešitev zasedbe.

Vse kaže, da bo Carter na letošnjih predsedniških volitvah znova kandidat demokratske stranke. To so pokazale tudi primarne volitve v državi New Hampshire, kjer je porazil svojega tekmeča senatorja Edwarda Kennedyja. Carter si je zagotovil deset volivnih mož, Kennedy pa 9. Kandidata demokratske stranke bo letos v poletju izbralo v New Yorku 3.331 volivnih mož, ki jih bodo ameriški državljani izvolili v 50 državah na primarnih volitvah. Seveda velja isto za republikanske stranke. V njej se borijo za imenovanje bivši guverner Kalifornije Reagan, bivši vodja CIA Bush in senator Backer.

Francoski kardinal na Kitajskem

Na povabilo kitajskega Združenja prijateljev s tujimi deželami je prišel 27. februarja na prijateljski obisk marseillski nadškof kardinal Roger Etchegaray. Na Kitajskem bo ostal do 15. marca. Poleg Pekinga bo obiskal še Šangaj in Kanton. O svojem obisku je dejal, da je informativnega značaja. Sv. oče je bil z obiskom soglasen in mu bo o svojem obisku, ko se vrne v Evropo, tudi poročal. Nadškofa sta sprejela član političnega urada kitajske partije Ulanhu ter vodja urada za verske zadeve pri kitajski vladi Ksiao. Zvedelo se je tudi, da je medtem prejel vabilo, da obišče Kitajsko tudi dunajski nadškof kardinal Franz König. Njega je povabila Akademija za družbene vede. Na Kitajskem naj bi imel konferenco o verski tematiki.

POSŁANICA GORIŠKEGA NADŠKOFA ZA POST 1980

Nikoli ni bilo toliko govora o dostojanstvu in pravicah človeka kot sedaj. Zalostni dogodki, ki smo jim priča vsak dan, pa so v najbolj glasni opreki z njimi in zgovoren dokaz njih neupoštevanja. Zatiranje, krivica, vojna, lakota, smrt, terorizem in zanikanje osnovne svobode so rezultat civilizacije, ki je zavrgla Kristusa in njegovo rešenjsko poslanico.

Postni čas nas vabi h globokemu notranjemu sprebrnjenju: »Sprebrnite se in verujte evangeliju!« Ta klic velja vsakemu človeku dobre volje, vsakemu kristjani; ta klic prodira do srca, da najde človek v njem nov bivanjski način pred samim seboj in drugimi. Ne pustimo iti mimo te priložnosti ne da bi nekaj časa posvetili premišljevanju z namenom približati se iskanju sebe in Boga.

To notranje opravilo nam bo pomagalo opustiti lažne ideologije in goljufiva upanja, v katera smo do sedaj verovali in si pridobiti čut odgovornosti pred nami samimi in našim bližnjim. Prišel se bo tako čas obnove in pridobitve vrednot na podrtjih samoljubja in materializma. Temu razmišljanju bo nujno sledila osebna zavzetost v našem zasebnem in družinskem življenju, na delovnem področju, v naši skupnosti, v svetu.

Težavne situacije, tako bližnje kot daljne, zahtevajo naš nastop. Kot Cerkev smo se opredelili za oznanjanje Kristusa, Odrešenika sveta. Je to poslanstvo, ki ga je Kristus zaupal Cerkev in se mi moramo tega zavedati. Naravno je, da se vsaka oseba in vsaka skupnost posveti predvsem misijonskemu delu v okolju, v katerem se nahaja.

Toda vsak škof, vsak duhovnik in vsak krščeneec je poslan tudi za ves svet. Tudi to zavest je treba razviti, tudi to odgovornost globoko čutiti, Cerkev, ki naj bo Cerkev, mora biti misijonarska. Vsi kristjani bi se morali vedno bolj posvečati katezezi, verskemu pouku, mladi pa biti razpoloženi, da postanejo duhovniki in misijonarji ter se v celoti posvetijo oznanjanju Kristusa človeka.

Pri tem pa nastaja vprašanje: le kdo bo oznanjal Kristusa, če ni oznanjevalcev? Naša škofija potrebuje duhovnikov in misijonarjev. Njena življenjska moč se bo pokazala prav v rasti in dozorevanju duhovnih poklicev. Težav na človeški ravni ni malo, a Bogu ni nemogoče ničesar zlasti če najde osebe, ki so pripravljene reči svoj »da« in pustiti vse, da sledijo Kristusu in v Njím gredo človeku naproti.

Pridružimo svoji veri potrpežljivost, vztrajnost in sposobnost, da se ob njih soočimo s tveganji in žrtvami, ki jih Bog od nas zahteva. Odpovedati se lastnim načrtom, ambicioznim izbiram, samoljubju, ki nas pogojuje, zaupanju v naše moči je prvi korak k oznanjanju Kristusa. Naj Bog blagoslovi in stori rodovitno to naše delo!

PETER COCOLIN, nadškof

Nekaj novic iz Vietnama in Kitajske

S posebnim pismom misijonskemu krožku goriške Marijine družbe se je oglasil bivši misijonar Andrej Majcen SDB. Čeprav ni več v misijonih, ima pa še vedno pismene zveze s svojimi nekdanjimi gorejci na Kitajskem in v Južnem Vietnamu. Iztrgali smo nekaj iz njegovega pisma. Priluhimo!

JUŽNI VIETNAM

Danes je praznik sv. Fabijana (20. jan.). Moje misli se mi kar podijo tja v Južni Vietnam, v velikansko jetnišnico z deset-tisoč jetniki, ki sem jo obiskal pred tolikimi leti kot gost z željo, da bi salezijanci prevzeli vzgojno vodstvo kriminalne mladine. (To je bilo pred komunistično zasedbo Juž. Vietnama, op ur.) Jetniki čepo mirno na tleh brez postelje in vsega, tiho so, le tu in tam se razlegajo pikri glasovi stražarjev, ki sedaj tega, sedaj onega »obdelujejo« z opazkami.

Oh, ubogi Fabijan (gre za vietnamskega salezijanca, ki je sedaj v isti ječi), sedaj pa tudi ti čepiš na vlažnih tleh z borno skodelico riža dvakrat, trikrat na dan, in premišljuješ svoj zločin, ki je bil v tem, da si na glas povedal, da ima tudi Cerkev pravico do vzgoje mladih ljudi. Tvoj oče je pred tolikimi leti prav tako čepel dolgo vrsto let, ker je bil nacionalno zaveden katoliški Vietnamec. Nalezal se je bolezn, ki ga je poglala v prezgodnji grob. Sedaj je na tebi enaka usoda. Naj te Bog varuje in da zdravje, saj si bil vedno bolj slabega. Naj te lavanska Marija Pomočnica podpira, kakor je v Lavanu nekoč podpirala kristjane v prvih preganjanjih v Vietnamu!

KITAJSKA

Pred seboj imam v kitajskih pismenkah napisano dolgo pismo; napisal ga je moj dragi Jožko Seng. Takole se začne pismo, napisano v Kunmingu:

Po tridesetih letih vas, dragi Mašenfu (Majcen), zopet pozdravljam. Kaj je vse bilo in kaj sem pretrpel v teh tridesetih letih, vam ne morem povedati. Rečem le to, da je bilo neznosno, grozno. Niti s fantazijo si ne moremo misliti. Sedaj je tega konec in sem vesel, kajti vem, da se mi don Bosko smehlja, ker sem bil zvest (veri, papežu in don Bosku), tako kakor sem se naučil v svojih mladih letih. Želim, da pridete v Kunming, toliko bi se pogovorila!

KDO JE JOZKO SENG?

Ko sem leta 1938 bil v Kunmingu z msgr. Kerecem, je ta odšel v Caotung in sem ostal sam. Tedaj mi predstojniki pošljejo v pomoč gospoda Senga in pa p. Wang. Seng je bil naš prvi kitajski salezijanec, doma iz Sangaja iz dobre krščanske družine. Dobrih deset let smo skupaj bratsko delali. Leta 1950 sem moral kot tujec zapustiti Kitajsko, ker so to zahtevali novi rdeči gospodarji. Tedaj sem vodstvo zavoda izročil g. Sengu. Toda kmalu so nje ga in p. Wang postavili na zatožno klop, ker nista hotela pristati na znane tri »neodvisnosti« nove nacionalne Cerkve (brez papeža, brez tuje finančne pomoči, brez vatikanskega »vmešavanja« v nacio-

nalno Cerkev). To je bil »zločin«, zaradi katerega je trpel v »samoti« neznosne muke.

Se spominjam, kako sem pred odhodom sedel z njima na stopnicah pred katedralo v Kunmingu in ju prosil, naj bosta vedno zvesta Cerkev, papežu in don Bosku. Oba sta mi to obljubila. Prekmalu je prišlo, da pokažeta svojo zvestobo. Pater Wang je v ječi nosil verige; sprva je imel roke vpljene zadaj, da ni mogel spati, potem spredaj, da ni mogel jesti niti tisto malo riža, ki so ga jetniki dobivali.

Pred nekaj meseci je odšel v Kunming g. Benedikt Čan, tudi moj gojenec, ki živi sedaj v Ameriki. Obiskal je svojega več kot 80 let starega očeta. Srečal se je tudi z Wangom in Sengom. Wang se preživlja kot tolmač v nekem hotelu, ker zna italijansko, saj je prej nekaj let živel v Italiji. Kaj dela Seng, pa ne vem.

Porast judovske skupnosti v svetu

Pred zadnjo vojno je bilo po vsem svetu 16 milijonov Judov. Nacistična Nemčija jih je, kot znano, kruto preganjala, tako da jih je bilo leta 1945 samo še 11 milijonov. V letošnjem ameriškem judovskem letopisu je rečeno, da je bilo Judov v letu 1979 po svetu 14.396.000. Največja judovska skupnost živi v ZDA, kjer je 5.860.000 Judov, tj. 2,7 vseh prebivalcev. V Izraelu jih živi 3.135.000, v Sovjetski zvezi 2 milijona 600.000, v Franciji 650.000, v Argentini 600.000.

Nova katoliška stolnica v Lizboni

Na pobudo lizbonskega patriarha Ribeira bodo začeli v kratkem graditi sredi modernega dela portugalske prestolnice novo katoliško stolnico. Stara stolnica iz 12. stoletja je sicer znamenita, a stoji v okraju, ki je povsem ob strani mestnega življenja. Ostala bo kot spomin na preteklost.

Kamenčki

Boj proti Cerkev je neumnost

»Ljudje mislijo, da se je treba bojevati proti Cerkev. Tudi s strani duhovščine slišimo: ne moremo se sporazumeti z vami, ker ste ateisti. Ateizem pa je gibanje prejšnjega stoletja, ko so vero tolmačili Renan, Strauss, Feuerbach in drugi. Mi se s takimi stvarmi ne ukvarjamo, in to iz preprostega marksističnega razloga, ker vemo, da Cerkev ni mogoče uničiti. Pa ne zaradi tega, ker so duhovniki močni, temveč zato, ker živi v glavah ljudi, pa zato, ker današnji sistemi na našem planetu na razne načine porajajo to, kar živi v glavah ljudi. Zato je bojevati se proti Cerkev kot verski ustanovi — nesmisel in neumnost. Naši kriteriji niso: ali si ateist ali nisi, temveč ali si za socializem ali nisi in ali si v svetovni politiki za mir ali ne. Vse drugo je manj pomembno.«

(Dr. Vladimir Bakarić, »Delo«, sobotna priloga, str. 24 z dne 5. januarja 1980).

Prešernova „Zdravljica“ za sovjetske narode

»Fantje izpod Grmade« na trgu sv. Petra

V ponedeljek 25. februarja so se »Fantje izpod Grmade« poslovili od prijaznih gostiteljev v Sloveniku. Še zadnjič so stopili v rimski »metro«. Ravno teden dni prej so namreč odprli novo podzemsko železnico v Rimu, ki prečka mesto od vzhoda do zahoda. Fantje so ugotovili, da je to velika pridobitev za Rim, saj se je mogoče zelo hitro premikati iz enega konca do drugega. Za 200 lir se npr. pelješ od Cinecittá do Sv. Pavla v manj kot pol ure s podzemsko A in B.

ZDRAVLJICA ZA RUSE NA BENEŠKI POSTAJI

V vlaku jih je čakalo novo doživetje. Na rimski postaji Termini so zasedli vagon, ki je bil takoj za vagonom, na katerem je bil napis: Spalni vagon, Carrozza letto in tabla Roma Termini-Moskva. »Glej, glej, vozili se bomo z Rusi,« so se čudili.

Po poti so hoteli v vagon k Rusom, a je bil prehod zaklenjen. Kaj pa to pomeni? so se vpraševali. Med vožnjo so dobili odgovor: Vagon je bil res zaklenjen. Nihče ni smel vanj, ker je kljuko imel sovjetski

uslužbenec, mož s kapo. Samo kontrolor je smel v ruski voz.

Na postaji v Bologni je stopila v vagon neka družina, mož, žena in otrok. Uslužbenec je odprl in znova zaprl ter spravil kljuko. Radovednost je naše fante gnala, da vsaj skozi okna vidijo skrivnostne ruske potnike. A so se zaman trudili: na oknih so bile zavese spuščene in ob njih nikogar. Kaj so v hišnem zaporu? so se vpraševali.

V Benotkah je vlak čakal pol ure. Prišel je italijanski železničar z dolgo gumijasto cevjo in napolnil vode v ruski vagon. Tedaj je stopil iz vagona Rus in prinesel železničarju vodke v kozarcu. Naši fantje so se opogumili, pristopili in začeli peti ob vagonu »Prijatli, obrodile so trte vince nam sladko...« Rus je poslušal, na oknih sovjetskega vagona pa še vedno nikogar. Potem je Rus znova stopil v vagon in zaklenil za sabo. Vlakovodja je zapiskal in vlak je odpeljal, fante proti Krasu, skrivnostne potnike proti Moskvi.

Tako torej potujejo sovjetski državljani po Evropi.

Vspomin Slavkotu Tuti

Pok. Slavko Tuta je rad prihajal v Gorico; tu je imel svakinjo Ljubko Sorlijevo in njene otroke. Toda pogosto smo ga videli tudi v Katoliškem domu. Skoro ni bilo večje prireditve, da ne bi prišel. Rad se je med odmori porazgovoril s tem in onim znancom, saj je bil vedno priazen, nasmejan. S pipico v ustih je bil simpatičen mož, ki bi ne rekel, da je s hribov doma. In vendar mu je zibelka tekla v Tolminu, kjer se je rodil 27. sept. 1908.

Ze ime Slavko je značilno za družino in njeno narodno zavest. Slovanska imena so takrat dajali otrokom posebno v družinah, ki so bile bolj liberalno, toda narodno usmerjene. Takšna je morala biti tudi družina Slavkota Tute. Ta pečat slovenske, a nekoliko liberalne usmerjenosti je potem ostal sinu Slavkotu vse življenje. Bil je sicer veren mož, saj zlepa ni opustil nedeljske maše. Ob nedeljah si ga videl, kako je s hčerko Vero, zetom Jankom Banom in njuno družinico prihajal k maši v cerkev sv. Jožefa v Sesljanu. Vendar se med borbene katolike ni nikoli prišteval. Zato moremo razumeti tudi njegovo politično opredelitev, da je postal pristaž PSI. Politične izbire so pač osebna zadeva vsakega posameznika, ki se odloča po svojih notranjih nagibih in nazorih.

Narodna zavest, ki se je je nasrkal ob bistrim Tolminu, mu je ostala kot posebna oznaka v življenju. V tej zavesti je za časa fašizma stopil v vrste tistih fantov, ki so bili prepričani, da se je treba tudi s silo boriti za narodne pravice proti nasilju. Nekdo iz vrst tistih fantov mi je dejal: »Za nas je bilo samo ob sebi umevno, da primorski Slovenci spadamo v narodno državo Jugoslavijo in da se moramo v ta namen boriti.«

To prepričanje je bilo živo tudi v pok. Slavkotu Tuti. Zato je po končanem učiteljsku postal aktiven član raznih narodnih društev in organizacij v Tolminu. Ne samo to, ko se je razbohotilo raznarodovalno nasilje fašizma, je leta 1927 bil med prvimi, ki je pristopil v tajno organizacijo, ki je začela tudi z atentati zoper otroške vrtnice in šole, ker so v njih videli potujčevalnice slovenskih otrok. Seveda takšno delo takrat ni ostalo brez posledic. Tudi Slavko Tuta je bil aretiran že leta 1928 in kmalu dobil tri leta konfinacije na Liparskih otokih.

S tem se je začelo njegovo romanje po italijanskih ječah in konfinacijah. Sam je nekaj izkušenj iz tega življenja opisal v »Zalivu« in tudi drugje. Gotovo je imel še mnogo drugega povedati. Upajmo, da je ostalo vsaj v rokopisih in bo pozneje kdaj objavljeno.

Med tem časom je leta 1937 Slavko Tuta dokončal univerzo v Trstu, ker je čas v zaporih in konfinacijah uporabil tudi za študij. Tri leta je po diplomii živel kolikor toliko mirno življenje, ko so ga leta 1940 znova zaprli. Prišel je pred posebno sodišče, ki ga je na drugem tržaškem procesu obsodilo na 30 let zaporov. V ječi je ostal do aprila 1944. Vrnil se je v Tolmin, prepričan o novih zarjeh za primorske Slovence. Toda kmalu je uvidel, da medvojnja revolucija in osvobodilni boj ne gresta po poteh, kot jih je sanjal on in drugi njegovi prijatelji. Kljub svojim konfinacijam in zaporom ni postal narodni heroj, temveč je doživel, da so ga po osvoboditvi leta 1945 aretirali in je moral okusiti zapore tudi v Ljubljani ali kot piše Primorski dnevnik »kratko bivanje v Ljubljani«.

Izpustili so ga in vrnili se je v Trst septembra 1946. Zaposlil se je na slovenskem radiu in ostal na tem mestu do upokojitve leta 1968.

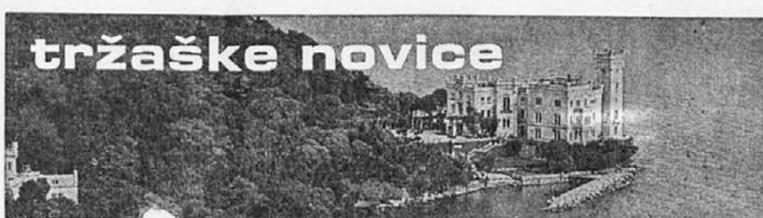
tve leta 1968.

Po upokojitvi je veliko potoval, ker je vse življenje ljubil ljudi in naravo. Bil je tudi na Kitajskem in v Indiji. Kot ljubitelj narave je bil član Planinskega društva in je o planinah rad kaj napisal in se tudi praktično udeleževal pri markiranju planinskih poti. Začel je tudi zbirati svoje spomine in jih pisati. O letih svoje upokojitve je rad trdil: »Se nikoli se mi ni tako dobro godilo.« Izgubil je sicer drago ženo Marico, ki je umrla pred štirimi leti, toda imel je vnuke in imel bogato knjižnico. To so bili njegovi zakladi zadnja leta.

Kako rad bi bil še živel, saj je bil še tako poln življenjskih energij in načrtov. Toda oglašila se je zavrtna bolezen, ki ga je iztrgala iz njegove družine 29. februarja. Pogreb je bil v soboto 1. marca na pokopališču v Sesljanu, kjer počiva poleg žene Marice.

Dragi Slavko! Veliko si pretrpel, veliko si potoval, a si tudi veliko veroval in ljubil. Zato ti gotovo ni težka domača zemlja na Krasu.

K. H.

tržaške novice

POSTNI ČAS 1980 - ČAS BRATSTVA

Postni čas nas kliče k pokori: pokora pa je kakor drevo, ki ima svoje korenine v srcu in prinaša sadove usmiljenja. »Zbriši svoje grehe s pravičnostjo in svoje krivice z usmiljenjem do bednih!« je klical prerok Danijel (Dan 4, 24). Naš Gospod je večkrat spomnil na besede preroka Ozeja, ki jih ta stavi na božje ustnice: »Usmiljenje hočem in ne daritve (Mt 9, 13; 12,7).

Božji Učenik Kristus nam je pokazal, da je usmiljenje žrtev, ki jo Bog najbolj ceni in ki jo človek najbolj potrebuje. Usmiljenje prihaja iz srca nebeskega Očeta in je najtrdnjši dokaz njegove ljubezni. On nam ga podarja res iz srca, da bi ga tudi mi s polnim srcem podarjali vsem svojim bratom.

Kristjan tako dosega odrešenje, ki ga kot odrešen posreduje drugim; dosega odpuščanje, da lahko odpušča drugim; je deležen božjega usmiljenja, da je lahko usmiljen do drugih. Običajna postna akcija, ki jo vodi škofijsko misijonsko središče, zahteva, da naša Cerkev letos doživi z vsemi brati božje usmiljenje, ki ga je sama deležna in ga izpričuje z dobrimi deli.

Ne čakajmo samo, da bodo drugi prišli k nam; moramo se mi sami prvi odpraviti na pot in stopiti do njih. Ni dovolj le znak pripravljenosti in pomoči: odpreti moramo svoje srce. Ne zadošča niti dar naše ljubezni: človek išče Boga in mi moramo ljudem prinesiti Boga.

Pred kratkim sem v Afriki obiskal tržaško misijonsko postojanko v Keniji. Naši afriški bratje župnije Ngubio so mi na vse načine ponavljali prošnjo: pošljite nam duhovnike in misijonarje, ki bodo govorili o Bogu, oznanjali Kristusov evangelij, ki nam pomagajo, da bomo živeli kot pravi ljudje.

Vsak kristjan mora biti pričevalec božjega usmiljenja, da bo našel pot do srca in ga odprl za srečanje z Bogom. Potreba po miru, zaupanju in bratstvu je vsak dan večja v naši družbi. Bog je po Kristusu človeka navezal nase: kristjani so poslani, da svetu oznanjajo mir, a da mir tudi ustvarjajo.

Delajmo vsi skupaj za doseg tega vzvišenega cilja. In tudi materialno pomoč, za katero vas prosim, naj preveva globok čut usmiljenja in naj dejansko pokaže, kako božja ljubezen presega vse druge interese in nas usposablja za vsako še tako težko žrtev.

LOVRENC, tržaški škof

Vprašujete Odgovarjamo

Kaj je izvorni greh?

Neka bralka piše: »Se to povejte, kaj je izvorni greh. Pišete, da je bila združitev Adama in Eve že pred smrtnim grehom! Kaj je torej izvorni greh?«

Vidi se, da je razlaga sv. očeta Janeza Pavla II. o stanju prvih staršev v rajju

vznemirila tudi kakega našega bralca oz. bralko, kakor da bi bil izvorni greh v zakonskem občevarjanju med Adamom in Evo, oziroma da ta dva, ki sta bila ustvarjena kot mož in žena, nista bila določena za zakonsko občevarjanje. Ti in podobni pomisleki se porajajo v ljudeh ob vprašanju o izvornem grehu slej ko prej.

Da sta prva starša grešila, o tem ni nobenega dvoma. Priča tako stara zaveza kakor nova. V stari zavezi je najprej Mojzes, ki govori o tem, v novi pa apostol Pavel, ki takole piše: »Kakor je po enem človeku (Adamu) prišel greh na svet in po grehu smrt.«

Toda s čim sta se Adam in Eva pregrešila? To je pa skrivnost, ki nam ni bila razodeta. Mojzes sicer pravi, da sta prva starša jedla od prepovedanega drevesa, toda danes so razlagalci prepričani, da gre tu za simbolično pripoved in ne za zgodovinsko poročanje. Sv. Pavel se glede tega izraža takole: »Kakor je po nepokoršeni enega človeka (Adama) množica postala grešna...« Prvi starši so torej bili nepokorni. V čem in kako? Tega ni mogoče vedeti, ker sv. pismo tega ne pove z jasnimi besedami.

Zaradi greha Adama in Eve smo pa postali grešni vsi, opominja apostol Pavel.

Da smo grešniki vsi, o tem ne more biti dvoma, ker sv. pismo stare in nove zaveze trdi, da se človek rodi z nekim grehom. Ze kralj David v psalmu 50 pravi: »Glej, s krivdo sem se rodil in z grehom me je spočela moja mati.« Sv. Pavel trdi, da so v enem človeku (Adamu) vsi grešili. Toda kaj je, v čem obstaja ta greh v nas, ki mu pravimo izvorni greh?

Tudi glede tega ni jasnosti ne v božjem razodetju ne v nauku Cerkev. Sv. pismo govori o grehu, ki je v vsakem človeku že ob rojstvu, ne pove pa, kaj je, v čem obstaja ta greh. Cerkevni nauk pa pove le to, da ta greh ni osebni greh, temveč da ga človek ima po rojstvu od Adama. Pojasnjuje tudi, da izvorni greh ni slabo poželjenje v človeku. Kaj torej? Danes teologi povečini razlagajo, da je izvorni greh v tem, da se človek rodi kot »otrok jeze«, to se pravi brez božje posvečujoče milosti in brez nadnaravnega božjega prijateljstva.

Ta razlaga se ujema z naukom o Marijinem brezmadežnem spočetju. To se pravi, da je bila Marija od vsega početka v božji milosti in prijateljstvu. Ujema se tudi z naukom, da v trenutku ko krst izbriše izvorni greh, nam že podeli posvečujočo milost, s katero postanemo otroci božji. Kljub temu je razvidno, da ostane izvorni greh pravzaprav skrivnost, ki vemo zanjo le iz božjega razodetja, ki pa nam ni bila nikdar povsem pojasnjena.

Tudi egipčanska mladina doživlja krizo vere

Egipčanski dnevnik »Al-Ahram« je izvedel med dijake v Kairu anketo o njihovem odnosu do muslimanske vere. Mladina se ne udeležuje pobožnosti v mošejah, ker jih nič ne privlači. Torej mora tudi islam iskati novih poti, da bo ohranil mladino verno.

Zadnji »Zaliv«

Izšla je pred kratkim dvojna številka te revije, še kot izdaja za preteklo leto. V njej je nekaj nadaljevanj iz prejšnje, nekaj pa novih prispevkov. Zanimiv je zlasti drugi del govora znanega primorskega politika in kulturnika Virgilija Ščeka iz cerkve v Lokvi leta 1944. Pravi dokument primorske narodne zgodovine. Franček Križnik objavlja nadaljevanje svoje tehtne in temeljite razprave »Med komunistično diktaturo in demokracijo«. Tokrat nam prikaže zlasti Leninova diktatorska stališča.

Katalonski profesor Giu Sobriela-Caanitz prikaže pomen krajevnih jezikov v šolah; učenci laže dojemajo in hitreje napredujejo ob dodatni uporabi njih domače govorice. Iz knjige »Črna gora '42« je znova objavljen odlomek, v spomin valdostanskemu pisatelju, ki je pred kratkim umrl, zadet od srčne kapi. Riné Willien je bil eden najvidnejših kulturnikov v Aosti. Luigi Michieletto, slovenist, ki je prevedel šumsko zbirko V. Truhlarja »V dnevih šumi ocean« v italijanščino, objavlja zapis o slovenskih drobcih v Nievovem romanu »Grof ovčar« (zapis je prevedel Marija Kacin). J. S. zaključuje zgodovinsko kritično razpravo »Bias«; gre za raziskavo o slovenskem zgodovinskem pravu, katerega so nam tuji in pod njih vplivom tudi domači zgodovinskeci doslej zanikali, češ da smo Slovenci »nezgodovinski« narod; v ta namen so sistematično zamolčevali ali pa izvodjevali pomembna zgodovinska pravna dejanja v slovenski zgodovini.

Boris Pahor podaja iz svojega dnevnika od lanskega poletja, pod naslovom »Planinska medigra«, doživljaja, razmišljanja, poglede na krajino višarskega pogorja oz. zahodnih Julijcev. K naslovu bi imel bralec lahko tudi pripombo: v tej »planinski« medigri ne gre za planine, pač pa za gore. Izraz »planina« je hrvatizem oz. srbizem, ker v teh jezikih pomeni goro, medtem ko ista beseda v slovenščini pomeni samo visokogorski pašnik.

Boris Gombač nam pojasni, kaj je na stvari glede vesti o levi struji v Slovenski skupnosti. Zanimivo je tudi pismo Tatjane Rejec o vlogi njenega moža v primorski organizaciji TIGR. Dopsis je kritičen odmev na članek dr. Tuta »Odločilni nastop primorske mladine v letih 1926-27« v poprejšnji številki revije. Ob koncu je še nekaj kritičnih zapiskov pod zglavjem Tržaški zvon oz. Svobodna tribuna.

Na vsak način, tudi ta številka odkriva toliko novega o slovenskih vprašanih, da je za pravilno vrednotenje slovenske kulture in preteklosti pri vsakem od nas naravnost nepogrešljiva. - up

Redovnice s strogo klavzuro

Na svetu je 2.651 samostanov s strogo klavzuro, kar pomeni, da smejo redovnice zapustiti samostan le v izjemnih primerih. V teh samostanih živi 62.743 redovnic. Kar tretjina teh živi v Španiji. V Evropi je redovnic s strogo klavzuro 43.390, v obeh Amerikah 15.629, v Aziji 2.289, v Afriki 1.026, v Oceaniji pa 309.

Z GORIŠKEGA

V Standrežu so proti farmacevtski tovarni

Cim se je zvedelo, da namerava goriška občinska uprava dovoliti, da se v goriški industrijski coni naseli farmacevtska tovarna ICFI, so se v Standrežu odločno postavili proti takemu predlogu. Za kaj pravzaprav gre?

Farmaceutvska tovarna ICFI je obratovala v videmski pokrajini in sicer v občini Neme (Nimis) ter je bila prisiljena prekiniti z delom, ker je zelo onesnaževala okolje, predvsem vode, pa tudi zrak.

Standreška sekcija Slovenske skupnosti je s tem v zvezi izdala letak, v katerem ostro obsoja občinsko upravo, ker hoče dovoliti, da se naseli v goriški industrijski coni tovarna, ki je bila prisiljena prenehati z obratovanjem zaradi onesnaženja.

Standreško industrijsko področje je poleg vsega premajhno in preblizu hišam, da bi lahko sprejelo industrijo, ki bi zasedla nad 30.000 kv. metrov in bi zaposlila komaj nekaj desetih delavcev in še te bi uvožila iz krajev, kjer je tovarna prej delovala. Če tovarna hoče obratovati, naj to nadaljuje v sedanjem kraju in naj tam zgradi primerne očiščevalne naprave.

Odklonilno stališče je zavzelo tudi Zdrženje za zaščito Standreža, ki je pisмено seznanilo goriškega župana, da je odločno proti taki industrializaciji Gorice in da zahteva bolj resno in odgovorno politiko na tem področju. Za domače obrtnike ni prostora, za tovarne, ki ogrožajo okolje in zdravje, pa so vrata na stečaj odprta.

Tudi standreška rajonska konzulta se je iz istih razlogov izrekla proti naselitvi te industrije.

Sestanek župnijskih pastoralnih svetov za Breg

V nedeljo 24. februarja se je v boljunškem Mladinskem domu sestala lepa skupina ljudi, članov župnijskih pastoralnih svetov v tržaškem Bregu. Prišli so od Mačkoli do Katinare. To je bil že drugi tovrstni sestanek. Prvi je bil pred nekaj meseci kot priprava na izvolitev škofijskega pastoralnega sveta. Takrat je tudi padla misel, da bi bilo pametno, da se še kdaj srečamo.

Ta priložnost se nam je nudila sedaj, ko nam je predaval dr. Lojze Suštar o ZPS (nismo vedeli še, da je imenovan za ljubljanskega nadškofa). Rekel je, da so pastoralni sveti nekaj novega in zato se šele išče prava pot. Tudi način, kako ti sveti delujejo, je dokaj različen od kraja do kraja, od dežele do dežele. Vsak skuša najti svojo pot glede na krajevne razmere.

Za ustanovitev pastoralnega sveta so potrebne tri predpostavke in sicer: temeljna odločitev ali zanimanje za stvar, pravilno gledanje na Cerkev in pravilno gledanje na laike. Glede pravilnega gledanja na Cerkev je odločilnih pet vidikov in sicer: 1. Kdo je Cerkev? Ali je Cerkev papež, škof

je in duhovniki, ali smo vsi? Prvi niso bolj Cerkev od drugih, ampak imajo samo posebno službo v Cerkvi. 2. Kaj je Cerkev? Ali je to organizacija, urad, servis za neke usluge, ali pa življenje in dogajanje. 3. Ali je Cerkev nekaj, kar volja le ob nedeljah ali pa nekaj, kar zajema vse življenje. 4. Ali je Cerkev zadeva duhovnikov ali pa smo vsi odgovorni; kakor se ne morem sam poročiti, tako ne morem biti sam kristjan. 5. Cerkev ni le človeška zadeva, ampak predvsem božja ustanova.

Pomembno je tudi pravilno gledanje na laike. Ta beseda nam danes mogoče pomeni nekoga, ki se na nekaj ne razume. V koncilskih dokumentih pa ta beseda pomeni vernika, ki ni duhovnik ali redovnik. Laik je polnopraven član božjega ljudstva. Vsak vernik ima v Cerkvi posebno funkcijo: če iz zgradbe trgamo kamne, se mora porušiti. Nimajo samo duhovniki naloge učiti, ampak vsak kristjan, predvsem starši. Vsi smo v Cerkvi Kristusovi sodelavci: če se kdo izgovarja, bi mu lahko Kristus očital, zakaj stoji brez dela. V Cerkvi imamo vsi pravice in dolžnosti: oboje je med seboj povezano.

Predavatelj je skušal tudi definirati nalogo pastoralnih svetov: skrbijo za duhovno rast župnije in pomagajo duhovniku. Omenil je tudi lastnosti, ki so potrebne članu pastoralnih svetov in sicer, da je kolikor toliko kristjan, da zna skrbeti za svoj dom; če tega ni zmožen, tudi v Cerkvi ne bo mogel veliko storiti; da se iskreno za stvar zanima, da skrbi za nenehno izobraževanje, da ima razvit čut za potrebe in znamenja časa.

Sledila je debata, v kateri je bilo poudarjeno, da morajo imeti vsi člani, tako župnik kot verniki smisel za sodelovanje in soodgovornost. ZPS ni molitvena skupina, ni veroučna skupina ali verska organizacija, tudi ni delovna brigada ali ekonomski svet. Vse to lahko v župniji obstaja, a ni še ZPS. Udeleženci so si želeli še več konkretnih napotkov in predavatelj je odgovarjal s svojo že znano jasnostjo. Svetoval je tudi, naj člani ZPS preberejo priložni, ki je izšel pred kratkim v Ljubljani.

Ob družabnem pogovoru pri pogrnjeni mizi smo se med seboj še marsikaj pogovorili in smo bili veseli prijetnega srečanja.

VABILO: Skupni romarski izlet prirejamo zato, ker večletna skušnja kaže, da je takšen pomladanski praznik zaželen in v vsakem oziru zelo koristen. Letos gremo v Agordo po zgledu sv. očeta Janeza Pavla II., ki je obiskal te kraje v lanskem avgustu in na vrhu Marmolade (3.342 m) blagoslovil Marijin kip Kraljici Dolomitov. Turistično mesto Agordo je tudi kraj lepših spominov za mnoge naše Tržačane, ki so hodili sem kot otroci na počitniške kolonije. Prav te mlade rojake izrecno vabimo na skupni izlet, kakor seveda vse marljive šolarje in dijake, ki takšen izlet zaslužijo. Pri naši romarski maši v Agordo kakor pozneje pri kosilu v Pedaveni pojejo in igrajo »Galebi« z Opčin. Če bo še lepo vreme, predvsem pa prava volja za našo skupno pesem, bo romarski izlet lep pomladanski praznik v Dolomitih. Vsi lanski izletniki v Verono lepo vabljani, mnogi drugi se z veseljem pridružite! Nasvidenje torej na Markovo 25. aprila!

Duhovniki spremljevalci

Pomladanski romarski izlet v Agordo

Dvanajst župnij na Tržaškem prireja na državni praznik v petek 25. aprila enodnevn romarski izlet v domovino papeža Janeza Pavla I., v Agordo (Belluno). Izbrali smo ta dan, ker je državni praznik in tako za mnoge lepa priložnost za izlet.

Spored: ob 6. uri odhod avtobusov iz vseh krajev, ob 10.30 romarska maša v prenovljeni Marijini cerkvi v turističnem mestu Agordo, nato obisk rojstnega kraja papeža Lucianija v Canale d'Agordo, ob 14. uri skupno kosilo v velikih dvoranah pivovarne Pedavena pri mestu Feltr, po kosilu odmor v parku Pedavena, domov se vrnemo čez Vajont okrog 21. ure.

Vpisovanje se začne takoj kakor je v cerkvah objavljeno. V knjigarni Fortunato v Trstu bo vpisovanje predvsem za tiste naše rojake iz mesta, ki nimajo v svojih župnijah slovenskega duhovnika. Konec vpisovanja za vse in povsod 6. aprila ali ob zasedbi mest tudi prej. Informacije v župnijah, v knjigarni Fortunato in v Marijanišču na Opčinah tel. 21113.

goriške novice

V Katoliškem domu v Gorici se nadaljuje

MALI TEOLOŠKI TEČAJ za študente in izobražence

V sredo 12. marca ob 20.30 bo govoril univ. prof. dr. Janez Janžekovič iz Ljubljane o temi »Kje iskati smisel trpljenja?«

Nadškof dr. Alojzij Šuštar je predaval v Gorici

Teološki tečaj v Katoliškem domu v Gorici se vrši po programu. V sredo 27. februarja je bilo na vrsti predavanje dr. Alojzija Šuštarja. Ravno prejšnji večer je radio sporočil vest, da ga je sv. oče imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita. Zato smo se številni vpraševali, ali bo prišel imet predavanje ali ne. Toda prišel je in s tem dokazal, da je mož beseda. Tako ga je msgr. Oskar Simčič, ki predavanja vodi, prvi pozdravil kot novega ljubljanskega nadškofa in metropolita ter mu čestital. Poslušalci, ki so bili dokaj številni, so se čestitkam in voščilom z veseljem pridružili.

G. nadškof Šuštar je predaval o odgovornosti. Gre za osrednje vprašanje človeške osebnosti, saj je človek prav zato človek, ker ima vest in je zaradi tega odgovoren za svoja dejanja. Toda komu? Predavatelj je razčlenil komu: družbi, sebi in Bogu. Zaključil je svoja izvajanja z nekaterimi konkretnimi zgledi odgovornosti.

Korošci v Katoliškem domu

Ko so igralci prosvetnega društva iz Globasnice v Podjuni prvič igrali »Kastelko«, je »Naš tednik« zapisal: »Po svoji zgradbi je igra ženska igra, z glavno osebo stoji in pade. Kot zglede, je društvo dobilo najboljšo osebo za to vlogo. Ema Hudl zahvalni vlogi ni bila samo kos, ampak je od začetka do konca privezala gledalce nase. Če je ne bi bilo, bi bilo treba tako igralno poiskati. Njej in Anki Gregorič v vlogi Jeze gredo največje zasluge za uspeh; vseskozi soliden je bil tudi Fric Hrast kot sosed Galijot.«

Tej oceni »Našega tednika« moramo samo pritruditi vsi, ki smo v nedeljo 2. marca bili v Katoliškem domu in smo igro »Kastelka« videli. Bila je to prepričljiva igra o Kastelki kot materi in gospodinj. Kot vdova reši grunt pred polomom, kot mati je zaljubljena v svoje tri sinove oz. »gade«, kot jih imenuje, toda njena ljubezen je »moška«, na videz trda, v bistvu pa do podzemlja segajoča. Prva svetovna vojna plane v to družino, odnese najstarejša dva sinova na fronto, kjer padeta, tretjega odpeljejo v internacijo, odkoder se vrne komaj živ. Kastelka meni, da je sama kriva za smrt prvih dveh, ker je najstarejšega sina zadela krogla v čelo, kamor ga je od slovesu poljubila, drugi umre, ker se v strahu, da ga ne izgubi, ni hotela od nje go posloviti. Prepričana je torej, da njeno izkazovanje ljubezni prinaša sinovom nesrečo, zadnjega ob vrnitvi noče niti videti.

To duševno stisko matere in gospodinj je doživeto podala Ema Hudl od začetka do konca. Vloga Kastelke res ni lahka, ker je nekaka slovenska mitološka Nioba, ki se bori za svoje otroke proti usodi, a jo usoda stre. Tudi Kastelko bi, če bi je ne rešila dobra Jela, ki pravi: »Ni ljubezen, ki mori, temveč sovraštvo.« To je poslanica te drame, ki jo je po povesti Vladimira Levstika »Gadje gnezdo« priredil pisatelj Herbert Grün, v Globasnici pa režirala Zofija Volanšek iz Raven na Koroškem. Režiserka je bila z igralci v Gorici in je v njih imenu tudi pozdravila občinstvo.

Režiserki in igralcem iskrena hvala in nasvidenje še kdaj! - (r+r)

Novi ljubljanski nadškof je govoril našim duhovnikom

V četrtek 28. febr. je dr. A. Šuštar na povabilo predsednika-dekana slovenskega pastoralnega področja Marjana Komjanca govoril duhovnikom, ki so se zbrali na duhovno obnovo v Zavodu sv. Družine.

Novi ljubljanski nadškof je uvodoma iz-

razil svoje veselje, da so slovenski goriški duhovniki prvi, ki jim po škofovskem imenovanju lahko govori. Ni to sicer prvič, saj se spominja, da je že pred leti, ko je prvič prišel iz Švice, govoril prav v Gorici zbranim duhovnikom. In potem se je z našimi duhovniki v zamejstvu ponovno srečeval.

Kot predmet duhovne obnove si je to pot izbral razmišljanje o medsebojni duhovniški ljubezni in razumevanju. Duhovniki naj bodo en duhovniški zbor, resnična enota v krajevni Cerkvi. Ni dovolj samo tovarništvo, potrebno je tudi prijateljstvo. Ne gre pa vse spontano. Doživljamo težave pri sebi in drugih, tudi zaradi čudnih razmer v Cerkvi. Kaj je treba storiti? Poglobiti je treba zavest, kakšen pomen ima razumevanje med duhovniki. Ni dovolj samo nadnaravna ljubezen, potrebna so tudi topla človeška čustva. Duhovnik naj bo trezen v sprejemanju dejstev in trenutnega položaja. Gojiti je treba socialne kreposti in drugemu priznati karizme, tj. posebne darove.

Po duhovni obnovi je dr. Šuštar zbranim duhovnikom razložil pomen in važnost župnijskih pastoralnih svetov, saj je v tem velik izvedenec. V ljubljanski škofiji namreč vodi komisijo škofijskega pastoralnega sveta za župnijske pastoralne svete in je pripravil poseben pastoralni priročnik, ki nosi naslov »Župnijski pastoralni svetik«.

Na koncu srečanja se je novi nadškof priporočil v molitev, obenem pa obljubil, da bo kot slovenski metropolit vedno z živo zavzetostjo spremljal delo slovenske zamejske Cerkve tako na Primorskem kot na Koroškem. - jk

Goriška pokrajinska uprava in slovenščina

V goriškem pokrajinskem svetu je prišla na seji, ki je bila v ponedeljek 3. marca, ponovno do izraza nerazpoloženost strank, ki to upravo vodijo, da upoštevajo slovenski jezik.

Pri branju zapisnika prejšnjih sej je svetovalka SSK Marija Ferletič zahtevala, da se v zapisnik vnese tudi poseg, ki ga je imela v slovenščini. Naj povemo, da so posegi v italijanščini v celoti registrirani v zapisniku, medtem ko je v istem samo omenjeno, da je svetovalka govorila v slovenščini, ni pa pripisan govor. Predstavnica SSK je svojo zahtevo predstavila v obliki pismene resolucije s predlogom, da se prenese glasovanje o zapisniku na drugo sejo, da se medtem zapisnik dopolni s slovenskim posegom in da pokrajinska uprava poskrbi za osebje, ki bo obvladalo slovenščino in bo lahko zapisovalo slovenske govore.

Ti predlogi niso bili sprejeti in so za zapisnik v taki nepopolni obliki glasovali DC, MSI, PSDI in PRI, vzdržali pa so se svetovalci PCI in PSI.

»KATOLISKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

Kdaj poimenovanje osnovne šole v Gorici?

Občinska svetovalka SSK Bratuž in Paulin sta naslovila na goriškega župana pismeno vprašanje, v katerem zahtevata pojasnila in takojšen odgovor glede poimenovanja slovenske osnovne šole, ki je začasno v prostorih zavoda Lenassi, po F. Bevku. Predlog o poimenovanju te šole so pristojni šolski organi poslali na goriško občino, ki se mora o tem izreči, že pred več kot dvema letoma in bi zato že bil čas, da se o tem razpravlja.

Seminar slovenskega jezika v Ljubljani

Kot običajno, bo tudi letos v Ljubljani seminar slovenskega jezika, literature in kulture in sicer od 29. junija do 12. julija na filozofski fakulteti, Aškerčeva 12. Dan prihoda v Ljubljano je sobota 28. junija, dan odhoda pa nedelja 13. julija. Vodstvo seminarja priskrbi udeležencem prenočišča v udobnih študentovskih domovih, neštipendistom rezervira na posebno željo tudi sobo v hotelu. Celotni stroški s stanovanjem in hrano, na ravni štipendistov, znašajo približno 5.000 din (280 dol.), neštipendisti pa plačajo za udeležbo na seminarju prispevek v višini 1.000 din (56 dol.).

Seminar bo imel tako sestavo: znanstvena predavanja od 11. do 13. ure; lektorati od 8. do 10.30; posebni tečaji od 16. do 17. ure; fonolaboratorijske vaje od 15. do 16. ure; slovstvena zgodovina vzporedno s predavanji; dopolnilni popoldanski program po 17. uri; ekskurzije po Sloveniji.

Vodstvo seminarja nudi goriškim šolnikom 2 štipendirani mesti. Zainteresirani naj se s pismeno prošnjo obrnejo na sindikat slovenske šole. Rok za prijavo zapade 31. marca.

Šport

Olympia - AGI 3 : 1

V goriškem »derbiju« je Olympia zabeležila drugo letošnjo zmago in osvojila zelo dragoceni točki proti ekipi, ki je neposreden tekmelec v boju za obstanek v ligi. Obe moštvi sta čutili važnost srečanja, tako da je bilo ozračje v telovadnici na Kornu precej vroče. K temu je pripomogel tudi sodnik, ki je z dokaj čudnimi odločitvami še bolj razburil duhove.

Olympia je brez večjih težav osvojila prvi niz, nato pa po trdem boju povedla na 2:0. V tretjem setu so »plavi« popustili in izgledalo je že, da jih bo živčnost pokopala. Prišla pa je na dan izkušnost. Slovenska ekipa je v ključnih trenutkih zaigrala pazljivo in izkoristila nasprotnikove napake ter končno zapustila predzadnje mesto na lestvici.

Za Olympio so igrali Soban, Černic, Cottič M. in S., Markočič, Markošič, Jarc, Malič, Kranner, Kuštrin, Antonič. - A.M.

V nedeljo 16. marca ob 16.30

bo v Katoliškem domu v Gorici nastop ansamblov

»GALEBI« IN »MAVRICA«

Vabljeni!

OBVESTILA

V Sedejevem domu v Števerjanu bo v nedeljo 16. marca premiera Jalnove igre »Srenja«. Igra dramska skupina iz Števerjana v režiji Franka Žerjaja.

V Nabrežini se nadaljuje verski dnevi, kakor je bilo javljeno v prejšnji številki našega lista. Zaključek v soboto ob 19. uri.

Priprava na krščanski zakon začne v sredo 12. marca ob 20.15 v Marijanišču na Opčinah. Predavanja bodo v ponedeljkih, sredi in petkih. Tečaj je obvezen za vse, ki se hočejo poročiti v cerkvi.

Bazovica. V nedeljo 16. marca bo v okviru 30-letnice kinodvorane v Bazovici vesel popoldan v počastitev staršev. Nastopil bo mladinski zbor, ki ga vodi Tomaž Simčič, otroški zbor »Slomšek« in med odmori humorist.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na razgovor o knjigi Josipa Vidmarja »Obrazi«. Uvodno besedo bosta povedala Maks Sah in Alojz Rebula. Večer bo v društvenih prostorih v ul. Donizetti 3, v ponedeljek 10. marca ob 20.15.

DAROVI

Za Katoliški glas: Amalija Ušaj 10.000; Ida Metlikovec namesto cvetja na grob Slavka Tuta 5.000 lir.

Za Alojzjevišče: družini Komac iz ulic Alviano in Ristori, namesto cvetja na grob Slavka Tuta 30.000 lir.

Namesto cvetja na grob svaka in strica Slavka Tute daruje družina Bratuž iz Gorice za cerkev v Sesljanu in za Alojzjevišče po 30.000; v isti namen daruje Zeljka Simčič za »Našo pot« in za »Pastirčka« po 10.000, Marica Čargo pa po 5.000 lir.

N.N., Rupa: za slovenske misijonarje, za gobavec in za domačo cerkev po 5.000 lir.

Za cerkev v Rupl: N. N. 10.000 lir.

Za skupnost Družina - Opčine: N. N., Trst 35.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: N. N., Trst 50.000; Miro Blasina v spomin pok. sestre Pierine 30.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: V. D., Trst 10.000; N. N., Domjo 20.000; Marija Rodela, Kolonkovec 2.000; N. N., Trst 10.000; Amelija Pangos in Leopold, Trst v spomin na pok. mamo Karolino Pangos Gorjan ob obletnici smrti 3.000; E. Z., Trst 10.000; Pina Giraldi, Trst v spomin Milene 10.000; N. N., Trst 20.000 lir.

Za skavtsko organizacijo: Ivan, Anica in Bruna Ciani namesto cvetja na grob Olge Danecu 15.000 lir.

Za misijone: Marija Žerjal 10.000 lir.

Za potrebne: N. N., Trst 50.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

POSTNI GOVORI

Petek 7. marca: Posebna sodba (Tone Bedenčič).

Torek 11. marca: Nebesa (dr. O. Simčič).

Petek 14. marca: Gledanje Boga — sreča zveličanih (msgr. Jože Jamnik).

Govori so na radiu Trst A vsakič ob 15.30.

Ljubljanska TV

Spored od 9. do 15. marca 1980

Nedelja: 16.55 Hokej Jugoslavija: Avstrija. 20.00 Vroč veter. 21.00 Tunis, dok.

Ponedeljek: 9.25 in 11.25 Cortina: Slalom za moške. 16.25 Cortina: Slalom za moške. 17.30 Minigodci v glasbeni deželi. 17.45 Mala čudesa velike prirode. 18.00 Za zdravega, srečnega otroka. 20.00 Langrisheve, angleška drama.

Torek: 9.25 in 13.25 Cortina: Veleslalom za moške. 15.10 Slalom za ženske v Saalbachu. 16.10 Veleslalom za moške v Cortini. 17.15 Jakec in čarobna lučka. 17.30 Pustolovščina. 18.00 Glasba narodov: Tahiti. 20.55 Grozdi mojega vinograda, nadj.

Sreda: 16.15 Veleslalom za ženske v Saalbachu. 17.20 Avstralske pravljice. 17.35 Ti soč let bizantskega cesarstva. 18.05 Ženski pevski zbor iz Gabrovke (Sv. Križ pri Litiji). 20.00 Konjarna, madžarski film. 22.35 Dortmund: umetnostno drsanje.

Četrtek: 14.40 Veleslalom za moške v Saalbachu. 15.25 Nogomet Partizan: Vardar. 17.30 Življenje na zemlji. 18.40 Svetilnik. 20.00 Studio 2.

Petek: 17.15 Iz zgodbe v zgodbo. 17.30 Družina Lesniewskich. 17.55 Radenci 80. 18.40 Od refleksa do logike. 21.00 Tigrove brigade. 22.05 Glavni igralec, zahodnonemški film. 23.55 Umetnostno drsanje.

Sobota: 15.25 Nogomet C. zvezda: Olimpija. 17.15 Naš kraj. 17.30 Košarka Bosna: Cibona. 20.00 Vzpon Madsa Andersena, nad. 20.55 Ubijalca, ameriški film. 22.55 Umetnostno drsanje v Dortmundu.

Zahvala

Ob srečnem rojstvu se mali Bogdan z mamo in očetom vsem iskreno zahvaljuje.

Družina Podveršič Franc

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 9. do 15. marca 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Kralj«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji. 14.10 Radio Klopotača, varieté. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.10 Zimska epistola. 9.45 Socialna problematika. 10.10 Koncert. 11.30 Po stopinjah staršev. 12.00 Radio Klopotača, ponovitev. 12.40 Filmska glasba. 13.20 Lanska Primorska poje. 14.10 Otroško okence: »Zdaj pa zapojmo!« 14.30 Janko Kersnik: »Jara gospoda«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.10 Danilo Svara: Slovo od mladosti, opera. 18.00 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Car pesniškega sveta. 9.00 L. Codignola: »Dirka po Italiji«, igra. 10.10 Oddaja za otroški vrtec. 10.20 Koncert. 11.30 Vam še ugajajo? 12.00 Kulturno pismo, ponovitev. 14.10 Odraslim prepovedano. 15.00 Rezervirano za... 15.30 Postni govor. 15.40 Doba kantavtorjev. 16.00 Kulturna rubrika slov. časopisov v Italiji. 16.20 Lahka glasba. 17.10 D. Svara: Slovo od mladosti, opera. 18.00 »Prerod«, igra.

Sreda: 8.10 Tržaške bolnišnice. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za prvo stopnja osnovne šole. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Odprimo knjigo pravljic. 15.00 Razni orkestri. 15.30 Med dvema ognjema. 17.10 D. Svara: Slovo od mladosti, opera. 18.00 Kulturni prostor.

Četrtek: 8.10 Vprašanja sodobne družbe. 9.00 Andrej Kobal: »Za materjo«, drama. 10.10 Koncert. 10.45 Oddaja za drugo stopnjo osnovne šole. 11.30 Jugoslovanski pevci. 12.00 Mikrofon v razredu. 12.30 Sedem not. 14.10 Otroško okence: »Tomi na obisku«. 14.30 Na goriškem valu. 15.00 Mladi pisci. 15.15 Nove plošče. 16.00 Glasbeni trenutek doma in drugod.

Petek: 8.10 Iz sveta folklore. 10.10 Radijski koncert. 11.00 Oddaja za srednjo šolo. 11.20 Domače popevke. 12.00 Kulturni prostor, ponovitev. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Otroško okence: Kje je napaka? 14.30 Janko Kersnik: »Jara gospoda«. 15.00 Po končani univerzi. 15.30 Postni govor. 15.40 Popolarnih deset. 16.00 Mikrofon v razredu, ponovitev. 16.30 S pesmijo po svetu.

Sobota: 8.10 Sobotni trim. 9.00 Andrej Kobal: »Za materjo«, drama. 10.10 Radijski koncert. 12.00 Oddaja o Reziji. 12.30 Pesem poje o... 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 Vse lepo, vaš Peter! 16.30 Poslušali boste. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Portreti naših igralcev.

Po težki boleznii je dotrpel naš dragi oče in dedek

dr. SLAVKO TUTA

Za vse njegovo življenjsko delo in za njegov zgled in prizadevanja za pravičnost, za svobodo in za mirno sožitje vseh ljudi ga bomo ohranili v najboljšem spominu. Zahvaljujemo se vsem, ki so mu bili blizu v času njegove boleznii in ki so se ga kakorkoli spomnili ob njegovi smrti. Se posebno primariju kirurškega oddelka v Palmanovi dr. Struklju in župniku dr. Markuži. Priporočamo ga vsem v molitev.

Sin Igor z ženo Alenko in hči Vera z možem Jankom, vnukinji Marjanka in Ivana, bratranec Silvo in družina Bratuž

Sesljan - Opčine - Tolmin - Gorica, 29. februarja 1980

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so z mano sočustvovali ob nenadomestljivi izgubi moje drage mame

Zinke Jež vd. Lapanja

Zlasti se zahvaljujem župniku msgr. Francu Močniku za pogrebno mašo, pevskemu zboru in vsem, ki so se udeležili pogreba in darovali v dobredelne namene v njen spomin.

Gorica - Idrija, 28. februarja 1980

Hčerka Marjetica

Na vabilo domačega PD »Hrast« bo v nedeljo 9. marca gostovala v Doberdolu štandreaška dramska skupina s komedijo

STROGO ZAUPNO

Nastop bo v župnijskem domu ob 17. uri.